

Seat No. : _____

FA-51
March-2007
Geography (Main)
Physical Geography-I
Paper-II

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના કુલ ગુણ છે.
(૨) જરૂર જણાય ત્યાં આકૃતિઓ/નકશા દોરો.

૧. ભૌતિક ભૂગોળનું વિષય-સ્વરૂપ તથા વિષય-વ્યાપ જણાવો. તેમાં ભૂરચનાશાસ્ત્રનું શું સ્થાન છે ? (૧૪)

અથવા

ભૂ-તક્તી વિવર્તન એટલે શું ? તેના આધારે ભૂકંપના સંભવિત ક્ષેત્રોના વિશ્વ-વિતરણની સમજૂતી આપો.

૨. વિદારણ એટલે શું ? વિવિધ પ્રકારની વિદારણ ક્રિયાઓનો પરિચય આપો. તે ઘસારણ ક્રિયામાં કઈ રીતે સહાયક બને છે ? (૧૪)

અથવા

પર્યાવરણીય આપત્તિઓ તથા તેમના આકલન માટે ભૂરચનાશાસ્ત્ર કઈ રીતે વ્યવહારમાં ઉપયોગી છે ?

૩. ડેવિસ મુજબ સામાન્ય ઘસારણ-આવર્તનો પરિચય આપી, આવર્તની સાતત્યતામાં સર્જાતા ભંગાણોના કારણો તથા અસરો જણાવો. (૧૪)

અથવા

શુષ્ક પ્રદેશોની સ્થળાકૃતિમાં પવનથી થતું ઘસારણકાર્ય તથા ઘસારાત્મક ભૂમિ સ્વરૂપોનો વિકાસ સમજાવો.

૪. પૃથ્વીની આંતરિક રચના કેવી છે ? ભૂ-વૈજ્ઞાનિકો તેનો તાગ કયા આધારે મેળવી શક્યા છે ? (૧૪)

અથવા

પૃથ્વીનો ઈતિહાસ ક્રમબદ્ધ ધોરણે કોઠા સ્વરૂપે રજૂ કરી, સેનોઝોઈક તથા નિઓઝોઈક કલ્પ દરમ્યાન થયેલ ઉલ્લેખનીય ભૌગોલિક ફેરફારોનો પરિચય આપો.

૫. ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (૧૪)

(અ) અગ્નિકૃત ખડકો

(બ) જ્વાળામુખીય પ્રસ્ફુટનનાં કારણો

(ક) ભૂપૃષ્ઠ અને ખડકો

(ડ) વ્યવહારિક ભૂરચનાશાસ્ત્ર અને જમીન-ઉપયોગ આયોજન

Seat No. : _____

FA-51
March-2007
Geography (Main)
Physical Geography-I
Paper-II

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Figures to the right indicate full marks.
(2) Draw the diagrams wherever necessary.

1. Give the nature and scope of Physical Geography. What is the place of geomorphology in Physical Geography ? **(14)**

OR

What is Plate Tectonics ? On the basis of this theory give the distribution of probable earth-quake zones of the world.

2. What is Weathering ? Explain the different types of weathering processes. How does it play a supporting role in erosion ? **(14)**

OR

How can geomorphology be applied to environmental hazards and their assessment ?

3. Explain the normal cycle of erosion according to Davis, and give reasons and impacts of interruptions in the cycle of erosion. **(14)**

OR

Explain the erosion work of winds and development of erosional landforms in landscapes of arid regions.

4. How is the earth's interior ? On what basis have the Geo-scientists succeeded in comprehending it ? **(14)**

OR

Tabulate in sequential order the earth's history and highlight major geographical changes during the Cenozoic and Neozoic eras.

5. Write short notes on. (any **two**) **(14)**

- (A) Igneous rocks
(B) Reasons of volcanic eruption
(C) Relief and rocks
(D) Applied geomorphology and land use planning